Svenska Canada Tidningen

Printed and published every Wednesday by the CANADA WEEKLY PRINTING COMPANY, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at the office and place of business, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Telephone: Garry 3174.

F. M. DAHL, Manager. NILS P. SON BROWN, Redaktör.

PRENUMERATIONSPRIS:

Helt år, i förskott	$1.50
Halft år, i förskott	1.00
Helt år till Förenta Staterna	1.75
Helt år till Sverige	2.50
Halft år till Sverige	1.50

Prenumerationsmedel kunna sändas såväl i registrerad bref som genom Post eller Express Money Order eller Postal Note. Dessa senare, som ej behöfva registreras, böra göras betalbara till The Canada Weekly Printing Co., Ltd.

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, ombedes att insända både den gamla och den nya adressen.

Insända prenumerationsmedel kvitteras endast å den gula adresslappen.

ANNONSPRIS PÅ BEGÄRAN.

Efterfrågningar, 3 gånger, ... $1.50
Dödsannonser med svart ram och kors $1.50

Förlofningsannonser, önskas, etc., 50c per gång å utrymme icke öfverstigande ½ cum. enkel spalt. Betalning för annonser bör alltid insändas i förskott.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Onsdagen den 23 Januari, 1918.

De s. k. prästresolutionerna.

Man har förebrått Svenska Canada-Tidningen, att den icke uttalat sig angående de s. k. prästresolutionerna i biblioteksfrågan, speciellt angående den första om "omoralisk, gudsförnekande och kyrkofientlig" litteratur. Vi trodde icke vi skulle behöva uttala oss speciellt i denna sak, då vi tydligt och klart understrukit Rudolf Einharts uttalanden i frågan. Mr. Einhart har uttryckt vårt svar på ett vida bättre sätt än vi skulle vara i stånd till. Och vi äro förvissade om att Einharts uttalande uppbäres av en mogen svensk-canadensisk folkopinion, av minst 75 proc. av Canadas svenskar. Denna folkopinion understryker säkerligen även det svar Svenska Nationalkomitén avgav på dessa resolutioner, vilket S. C. T. till fullo gillar.

När man det minsta känner de flesta av de personer, som avfattade resolutionerna — de voro med några få undantag "puritaner" — kan man icke förvåna sig över att det blev "ett artigt men bleklagt nej" från Svenska Nationalkomiténs sida. Ty det är ganska klart, att dessa hrr. "puritaner" menade, att de eller deras andliga fränder skulle sitta som domare och avgöra, vad som är "omoraliskt, gudsförnekande och kyrkofientligt". Och då komma naturligen, såsom mr Einhart påpekade, världslitteraturens yppersta verk att beteckna som "omoraliska", och de bästa vetenskapliga arbeten såsom "Gudsförnekande och kyrkofientliga", och kastas på sophögen. Och det är ganska säkert, att den stora svenska allmänheten kommit till samma uppfattning och under sådana omständigheter vägrat att stödja biblioteksrörelsen.

Man kan vara alldeles förvissad om att Svenska Nationalbibliotekets styrelse icke kommer att rekommendera eller tillåta, att någon smutslitteratur införlivas med Svenska Nationalbiblioteket. Vi ha oss även bekant, att styrelsen ämnar vidtaga åtgärder, som garantera detta. Till dessa få vi antagligen tillfälle att senare återkomma.

Krigsarbete eller förtjänst?

Två telegram från Ottawa i onsdags böra läsas samtidigt. Ett av telegrammen meddelade, att delegater samlats i huvudstaden för att med jordbruks- och kolonisationsministrarna diskutera frågan om farmarbete. Det andra meddelade, att stålfabrikörer just avslutat en konferens med regeringen angående frågaa om stålproduktion. Delegater till farmarbetarkonferensen uppgåvo, att västerns farmar komma att ligga obrukade i sommar på grund av brist på folk att så och skörda, om icke 25,000 farmarbetare anskaffades. Delegater till stålkonferensen uppgåvo, att man planerat att öka stålproduktionen i år med 20 proc. för att möta ammunitionsfabrikernas krav och skaffa en del av de skenor, som behövas för järnvägarna.

Man bör påminna sig, att den brittiska regeringen för några månader sedan tillkännagav, att den kunde erhålla ammunition på annat håll, och att den därför icke ämnade giva Canada några fler kontrakt. Den canadensiska regeringen protesterade genast på det skarpaste, och de brittiska myndigheterna annullerade sitt beslut och fortsatte att giva Canada kontrakt.

Nu ha vi kommit så långt, att 25,000 man måste uppbringas för farmarbete, eller komma stora fält att ligga obrukade i sommar och måste 1,500 eller 2,000 mil skenor på bibanor rivas upp, så att skenorna kunna användas på huvudbanorna i Canada, medan fabriker fortsätta att tillverka ammunition, som kunde erhållas på annat håll — och som den brittiska regeringen hellre vill skaffa på annat håll — och använda stål, som kunde användas för reparationer av huvudlinjerna och läggande av dubbelspår. Bidrager detta till krigets vinnande? Eller åstadkommer det endast, att vi skaffa vinst åt ammunitionstillverkarna, som använda arbetskraft och material, som kunde bättre användas? Skulle det ej vara "bättre affär" från synpunkten att vinna kriget att stänga ammunitionsfabrikerna, att använda stålet för tillverkning av järnvägsskenor, som behövas, och skaffa arbetare, som nu producera en vara, som ej behöves, åt produktion av mycket väl behövliga livsmedel? En sak har blivit klar genom denna analysering av situationen. Om arbetskraft tvångsutskrives för farmarbete eller om kineser importeras, kommer det att ske icke emedan det ej finnes tillräckligt med arbetskraft utan emedan ammunitionstillverkarna tillåtas hålla tusentals män borta från den mest nödvändiga industrien för att själva göra förtjänster på en mindre viktig industri.

Anfallet på domar Curran.

S. C. T. ämnar icke ingående diskutera de anklagelser, som riktats mot domar Curran i Winnipeg, och varom nämnes under Winnipegnyheterna. Det blir en högre laglig tribunals sak att genomgå vittnesmålen, om det skulle anses föreligga tillräckliga skäl för en dylik procedur.

Det får aldrig förgätas, att man måste antaga, att en person är oskyldig, tills det klart och tydligt bevisats, att han är skyldig. Ju allvarligare brottet är, desto mera noga måste man iakttaga denna regel.

Goodridge var en lärare, alltså tillhörande ett yrke, som kräver den högsta moraliska typ. Det är ett välkänt faktum, att en lärare på landet ofta ådrager sig bitter fiendskap från en del skattebetalare på grund av avund och utan egen förskyllan. Det finnes fall, då folk med berätt mod gått mycket långt för att nedsvärta en lärares goda namn och rykte. Det är därför alldeles på sin plats att med den största försiktighet handskas med historier om en lärare.

Det finnes naturligen fall, då en degenererad man tagit lärarexamen och begått nesliga brott mot små flickor. Då sådant klart och tydligt bevisas, bör ett mycket strängt straff utmätas, ty läraren har i ett sådant fall icke blott brutit mot morallagen, utan även svikit det förtroende, som samhället och staten satt till honom. Om en lärare begår nesliga brott mot sina flickelever, åstadkommer han ett ont mot människosjälar, som kanske aldrig kan repareras. Hans handling skall med säkerhet kvarlämna spår av elände och vanära, som för den vanhedrade slutar endast vid gravens rand, och som kan leda till andra brott. En lärare, som på detta sätt sviker samhällets förtroende, skadar icke blott sina små offer fysiskt och moraliskt, utan giver hela samhällets moraliska känsla en stöt. I sådana fall bör straffet vara lika strängt, som brottet är nesligt.

S. C. T. är icke i stånd att i närvarande stund uttala sig om fallet Goodridge och domar Curran. Om det verkligen klart bevisades, att Goodridge var skyldig, hade rättvisan icke sin gång, och var straffet för lindrigt. Om de tvivelsmål angående det allvarliga i brottet verkligen förelågo, då hade domar Curran rätt att avkunna den milda dom han gjorde.

Men det finnes ett slags brott, som domare sällan behandla med mjuka händer. Samma dag, som Goodridge erhöll sin milda dom, avkunnades dom av domar Macdonald mot en man, som stod anklagad för att ha förfalskat två eller tre checkar på mindre belopp. Ingen vet vilken nöd, som drivit förfalskaren till hans brott. Han dömdes emellertid till fem års fängelse.

Vilka brott bestraffas egentligen mera strängt än den fattiges anfall mot bankernas kassaskåp? Barns heder och hälsa, samhällets moraliska känsla kan kränkas och brottslingen bestraffas lindrigt, men kapitalisterna måste beskyddas.

En fredspredikan.

Ur en briljant artikel av G. H. Silver i "Framåts" julnummer bedja vi att få anföra följande gripande fredspredikan:

Frid! Återigen ett skärande misstjud, en blodig skymfande ironi! Vem kan årligt och uppriktigt fira fridsfurstens dag med jubel och sång, — med en känsla av lycka och frid i sin själ och stämma in i den gamla julpsalmen, som i sekler rungar under våra tempelvalv:

"Du stora dag, du sälla dag
på vilken himlens välbehag
ännu besöker jorden."

HUGGET OCH STICKET

MR. O. L. HOLMGREN har fått en längre artikel om sig i "Svenska Tribunen Nyheter" i Chicago. Och det är han sannerligen värd!

•

Det är med nöje vi omtala, att vi fått i uppdrag att sända Rudolf Einharts artikel i biblioteksfrågan till svenska litteratursällskapet i Hälsingfors, vilket möjligen kommer att stödja Svenska Nationalbiblioteket.

•

Vi ha en bränslekontrollör, men vi ha icke märkt, att priset på kol gått ned.

•

Frågan för veckan.

Vad heter den svenske postmästare, som höll ett brev från en svensk farmare med anhållan om frikallelse från krigstjänst i två veckor och därigenom förorsakade att denne svensk blev tvångsutskriven?

•

Vi hade tänkt oss, att diskussionen "svensk och norsk" med vår ärade samtida Norröna skulle kunna föras på ett anständigt sätt. Men det synes icke gå. "Norröna" tycks endast kunna misstyda våra ord och säga spydigheter. Vi få därför förklara oss utanför leken och erkänna, om det bereder "Norröna" något nöje, att vi äro slagna — av dess ångvältsmetoder i denna diskussion!

•

Vi vilja emellertid på det bestämdaste protestera mot "Norrönas" påstående, att det var den ärade samtidan vi ville åt. Vi sade redan från början ifrån, att vi hyste den största aktning för Norröna och dess redaktör, och vi ha senare upprepat detta. Det är alltså en osanning "Norröna" här tillåter sig.

•

Vi fästa lokalbiblioteken av Svenska Nationalbiblioteket uppmärksamhet på Axel J. Carlsons instruktiva artikel i detta nummer av S. C. T. Om lokalbiblioteken behöva någon ledning i detta avseende, råda vi dem att klippa ur denna artikel och gömma den.

Vem kan, då man vet att ute i världen kanonernas dödssång brusar över länderna, hatets demoner fara tjutande över stad och land, när milsvida vidder bli till kyrkogårdar?! Kanoners dån, maskingevärs smattrande och granaters exploderande? Krigets dödssång sjunges över blodiga fält där tusenden och åter tusenden dödade människor ligga badande i sitt eget blod!.... Människor tåga mot människor i avsikt att döda. Ångestfulla rop, förtvivlans vansinniga stridstjut och mordlustans kommandorop ljuda högt, blanda sig i en förfärlig skräckinjagande segersång, som överröstar världens fredsröster! Vi kunna höra ekot av denna förfärliga dödssång hitut — in i våra hem.

Men, hör jag någon säga, varför måla dessa skräckbilder för vår syn nu när vi skola söka glömma allt elände, glömma huru hat och våld regera vår värld, för att finna ro för våra själar och våra irriterade sinnen? Varför? Om jag kunde blunda för allt det onda, allt det mörka som binder vår värld med iskalla bojor, värre nu än någonsin förr — om jag kunde med ett enda penndrag omintetgöra vad som i "fredens" namn hittills blivit gjort och utplåna dess följder — skulle jag känna mig som den lyckligaste människa på jorden, och jag skulle ej tveka en minut att så göra! — Men varför dölja vad som existerar — varför slå dövörat till för ett sorl och brus, som ändå överröstar allt annat? Varför inbilla sig själv, att man icke ser det blodröda spöke som grinar en i ansiktet, då man i alla fall känner dess fläsande andedräkt?! Ej blir livet drägligare genom självbedrägeri och aldrig föres världens utveckling framåt genom skimrande narrspel och bedrägeri! Vadan är tiden så mörk, våldsmakten så tyrannisk och despotisk; varför kunna krigets vampyrer plåga världens folk, som de nu göra? Är det icke därför att människorna av denna tid, genom självbedrägeri uppehållit och tillåtit de onda makterna att hypnotisera sig med lismande fraser och härliga sägner om vapnad fred, om det stora i patriotismens och nationalismens läror, som i sig själv uppmuntrar hat mot andra nationer i stället för att lyda fridsbudet, kärleksordet: frid på jorden?

Det är tid vi se oss om, vakna till! Just nu när den himmelskriande bloddrypande orättfärdigheten klarast synes för oss, just nu när de djupa såren blöda som svårast, böra vi låta det lilla av det goda och ädla, som ännu finnes kvar i våra hjärtan, väcka oss till eftertanke! Vi kunna ej förneka de känslor som glöda därinne, ej nedtysta dess rop, ty märk, det är ej endast riken och maktställningar, som nu hotas, utan också mänsklighetens framtidsro. Dess kärlekslära har förgäves predikats i tider som gått, därför att den varit falsk; den har varit en vacker såpbubbla som lyst i bjärta färger, men som brast för krigsdemonens iskalla andedräkt. Nu hotas dess ljusa framtidstro. Lyssna, giriga rovfågelflockar som med tysta vingslag följa i arméernas spår! På slagfältets blodiga valplats, där fridens genius ligger dödligt sårad med blodstänkta, bräckta vingar, — där kan man se hur luften svartnat av dystra flockar av likhungriga olycksfåglar, som slå sig ned för att frossa på slagfältets offer.... Lyssna, och du skall i dessa dagar höra deras kraxande över dig. Det betyder något. De flaxa över dig och vänta att även inom dig någonting skall dö, så att de skola få något att sätta sina klor uti. Ännu finnes en del av din hoppfulla framtidstro kvar i dig, men lyckas man nu även döda denna lilla gnista skall snart din tro vackla och brista. I kulturens och patriotismens tecken ha de sista av förståndets gnistor släckts. Med våldsmaktens envåldshärskareord har känslornas röst — kärlekens språkrör — nedtystats. Skall man även i fortsättningen lyckas hypnotisera dig med det falska irrbloss som hittills lyst mänskligheten på dess väg — och som ledde till den förintelsens vådeld, vi i dag bevittna? Det irrbloss som i eldskrift predikat den råa styrkans allhärskarmakt, samtidigt den med vapenskrammel talat om rättfärdighet och broderskap?....

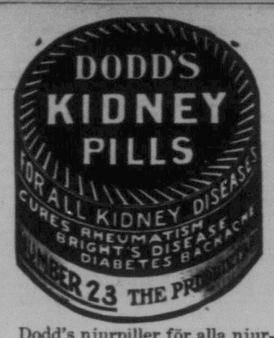

Dodd's njurpiller för alla njursjukdomar. Botar reumatism, sockersjuka, diabetes och ryggverk. De säljas för 50c. pr ask, eller sex askar för $2.50, hos alla handlare eller vilja vi sända dem vid mottagandet av betalningen. Dodd's Medicine Co., Ltd., Toronto, Ont.

Först i dagarna har det upptäckts, att ett förargligt tryckfel insmugit sig i Svenska Nationalbibliotekets stadgar. I tredje avdelningen av paragraf 4 heter det nämligen: "Lokalbiblioteket skall årligen betala till Nationalbibliotekets sekreterare före d. 31 april o. s. v." Skall vara: "Lokalbiblioteket skall årligen betala till Nationalbibliotekets sekreterare före d. 31 mars". Svenska Nationalbibliotekets arbetsår slutar nämligen d. 31 mars.

•

Var och en, som icke är allt för dum eller oärlig, inser naturligen, att Svenska Nationalbibliotekets styrelse icke kan hållas ansvarig för något, som skrives i pressen, utom för sådana brev och artiklar, som styrelsen skrivit under, eller som skrivits på uppdrag av den. Styrelsen kan endast dömas efter sina åtgärder och sina offentliga uttalanden. Denna tidnings redaktör är visserligen även sekreterare i Svenska Nationalbiblioteket, men när han sitter i redaktörstolen, anser han sig icke längre vara det. Han har även inför styrelsen förklarat, att han icke låter binda sig, att han i biblioteksfrågan skriver i S.C.T., vad han själv anser vara rätt. Han förklarade även, att han hällre utgår ur styrelsen, än att han på något sätt låter binda sig. Och detta accepterades av styrelsen. Han vill emellertid göra allt vad i hans makt står för att befrämja biblioteksrörelsen i Canada. Och det tro vi, att han även i handlind visat!

•

Ur en bytestidning bedja vi att få saxa följande skildring från det stulna valet d. 17 dec. Författaren är mr C. H. Swanson, en av de äldsta svenskarna i Wetaskiwin, Alta.:

"Den 17 dec. — ett svart streck över Canadas historia.

Ja, det får man verkligen säga det sista valet var, valet den 17 dec., där ingen rätt gavs åt de liberale, utan Bordens unionguvernement tog det hela på mångahanda sätt, det mest barocka något land har att uppvisa. I norra Alberta i Peace River distriktet, där en del hade att gå ända till 30 mil för att rösta, fanns det ej tillräckligt med valsedlar, säges det, så att halva antalet av de röstberättigade fingo vända om med oförrättat ärende, bara för det att det var ett liberalt distrikt. Vad tycks? Och så undan för undan i oändlighet.

Undertecknad är en av de allra äldsta settlarne i detta distrikt och canadisk medborgare sedan 1895, således varit ett brittiskt subjekt 22 år, med samma rättighet som en i England född, enligt vad som står i mina medborgarpapper med högste domarens namnteckning och godkänt vid supreme domstol och med kronans sigill. Så har jag under alla dessa år trott mig vara skyddad av landets lagar under den brittiska flaggan. Men annat fick jag veta, då jag den 17 dec. sökte göra mina borgerliga rättigheter gällande.

Jag är stark liberal och har varit det hela tiden, enär det är det bästa för farmare och arbetare i allmänhet. Så här är hela historien: Fastän jag varit sängliggande sjuk veckan före valet, samlade jag dock mina krafter den 17 för att gå till valurnan och ordrade en auto, emedan jag var för svag att gå. Kommen dit fann jag, att mitt namn stod på listan. Men de ville se mina medborgarepapper. Som jag ej hade dem med mig, bådo de mig gå ut. Jag protesterade, emedan mitt namn stod på listan och åberopade mina medborgerliga rättigheter, men då ropade de ännu kraftigare, att jag skulle gå. Jag bad då en av mina vänner gå hem efter mina papper, och då jag gav honom anvisning om, var att finna dem, ropades det på polisen, och denne kom och bad oss gå ut. Min vän gick, men jag satte mig och väntade på mina papper. Men då skullen I hört, huru samme person ropade och skrek på mig. Men jag svarade honom intet, utan blev sittande, och då fick polisen åter order att kasta ut mig. Han kom och började draga i mig, och jag gick med en tre eller fyra steg. Då svängde jag polisen från mig, så sjuk jag var, och bad honom icke vidare röra en gammal sjuk man. Icke heller var det gott för en sjuk att komma ut i 30 graders köld och snöstorm. Jag gick in i en butik och inväntade mina papper, och då de kommo, gick jag åter in och lade mina medborgarepapper på bordet och frågade, vad som gjordes mera behov. De sågo då på dem och kastade dem sedan till mig, sägande: "no good", du har ingen rätt att rösta. Jag svarade: "Då är det bara skräp av papper", men fick befallning att gå. Som min ställning är nu, har jag ingen flagga, som skyddar mig i något land, utan är vad vi kalla på svenska lösdrivare. Vad nästa steg skall bliva, vet jag icke. Jag tycker att detta är att bliva behandlad på samma sätt, som ryssen behandlar juden och turken armeniern. Detta är tacken för det man lagt sina bästa krafter häruppe, grubbat och rothuggit, plöjt och sått vildmarken i 25 år under stora försakelser samt måst leva på harkött, bröd och kornkaffe. Då dugde både vi och våra papper. En 40 stycken blevo behandlade på liknande sätt bara på denna plats. Mer kunde ju sägas, men detta må vara nog för att ge oss en föreställning om saken".

Gustav Fredrikson berättar i Bonniers månadshäfte en teaterepisod från 1895, då han var inne hos kung Oscar i hans loge på gamla Dramatiska teatern en kväll, då man gav "Gurli". Det var den scenen då Gurli upptäcker att en av hennes manliga ateljékamrater efter ett ordentligt rummel blivit av med sin orden, som han fått av portugisiska kungen. Då hon får veta att den hamnet hos pantlånaren, frågar hon:

— Hur mycket fick du?

— Tsch — två — två och femti.

Här vände sig kung Oscar plötsligt till Fredrikson och frågade chockerad:

— Vasa? Två och femti?

— Nej, ers majestät, svarade Fredrikson, det var tjugutvå och femti.

— Jaså, sade kungen. Ja, det kan så vara.

•

Härom dagen sutto ett par herrar vid en halv landsöl på det numera torrlagda Grand i Kristiania och talade sordinerat om forna tiders sjöslag.

— Nej, du snakker om att ha været fuli, gut, sade den ene, som var en literat. Jeg har fanden destillere mei ikke været orntli full mer end en gang. Det var paa min store utenlandsreise för krigen, da jeg gik paa rangel i Pisa og fik det lutende taarnet opsat paa hotelregningen. — (Söndags-Nisse.)

•

En professor Saxon var ännu behövligare på Gustaf Vasas tid än nu. Emellertid hade nämnda expert på fint umgänge ännu inte låtit sig födas, och det fanns därför ingen annan utväg än att kung Gösta själv skrev om hur en ung man, särskilt en tjänsteman, bör uppträda i sällskap. Grimberg refererar de rättframma föreskrifterna:

"Kommer thu uti samqväm, ther fruntimber ähro, så skall thu ingen oxemikel vahra, uthan skick thig höfvisk och icke fläket såsom the fransöske, the ther flyga på ett fruntimber såsom hööken på eno höho.

Bliver thu i pantlek dömd att eno puss gifva, tå skall thu ikke flux grabba thag i medh thine grofva labbar, så att thu hennes hufvudbonad fördärfvar, uthan gifva tidh att sig i årdning sättja. Thet är tölpaktig att torkja sigh om munnen, sedan man kysst hafver. Fruntimbret må dock kunna orkja sigh, eftersom manfolket sällan om munnen rene ähro".

•

Den svenske ärkebiskopens besök i Köpenhamn nyligen har väckt mycket intresse där. Politiken skriver bland annat i en presentation:

Sverige har opretholdt Ærkebispedømmet og gør det vedblivende med Glans. Nathan Söderblom, der i disse Dage besøger Kjøbenhavn, har alle Forudsætninger for at kunne beklæde sit høje Embede med Værdighed og Myndighed. Han er først og fremmest en Videnskabsmand med evropæisk Navn, ingen Fremstilling af den gamle persiske Religion gaar uden om hans paa Fransk skrevne Doktorsafhandling, han er dertil Hovedmanden i den Fornyelse inden for svensk Teologi og Kirkeliv, som har gjort, at hans Land paa dette Omraade har seilet baade Danmark og Norge langt agterud. Den gang vore Biskopper i sin Forfjamkelse søgte til Højesteret fordi en dansk Præst havde den Frækhed at skrive teologiske Bøger i videnskabelig Aand, offentliggjorde Söderblom sit første Hyrdebrev. "Kirkens Kray", skrev han da, "maa lyde saaledes: Mere Videnskab, mere Kritik, mere Virkelighedssans, som vækker til Live det søgende Sind i Stedet for det dogmatiske Sind." Det vil i danske Bisp- og Præstegaarde lyde sog Kættertale. Men Söderblom har som saa mange andre svenske Teologer den vide Horisont, det videnskabelige Perspektiv, som fattes den danske Kirke. Nævn ordet Religionshistorie — og alle danske Bisper og Præster — Undtagelserne kan omtrent sidde i en Skriftestol — ger Korsets Tegn, slaar Ring om sig og siger Helle. Nathan Søderblom blev i sin Tid kaldt til Leipzig som Professor i Religionshistorie, og han staar nu paa Ærkebiskoppens Plads som den fornemste svenske Repræsentant for denne moderne og kritiske Videnskab. I Danmark trækker man "Kætterne" for Højesteret, i Sverige gør man deres første Mand til Ærkebiskop. I Danmark er det Højesteret, der holder sin Haand over Bibelkritiken, i Sverige er det Ærkebiskoppen, der gaar i Spidsen og indskærper Teologerne Respekt for Virkeligheden. Vi har da god Grund til at være glade over, at der ikke finder noget dansk Ærkebispedømme. Det var ikke smigrende for os, da de syv Bisper vandrede til Højesteret, men det havde dog været slemt blamerende, hvis en af dem oven i Købet havde været Ærkebiskop og altsaa udvendig set, jævnstillet Nathan Söderblom.

•

Direktör Erik Hjort, som varit i Petrograd, har genom Svenska Telegrambyrån berättat om vad han sett av händelserna vid den bolsjevikiska kuppen. Han skildrar roande hur han och ett par vänner tillbragte en natt i sin bostad vid Bolsjoj Prospekt:

Vi hade beslutat oss för att stanna hemma och fördriva tiden med ett parti vira och hade väl hållit på härmed en halvtimme, då det kl. 9 på aftonen brakade löst. Kanonerna började dundra, och vid de korta uppehållen i kanonaden hörde man kulsprutornas tack-tack-tack-tack. Vi gingo fram till fönstret åt gatusidan och sågo de oupphörliga blixtarna, åtföljda av detonationerna. Det började bli enformigt, och vi beslöto återgå till viran, därvid vi öppnade fönstret på glänt för att bättre höra kulsprutorna och gevärselden. Men viran ville ej gå med någon kläm. Mellan varje begär ett intermezzo av kanonskott och kulsprutornas tack-tack. Vi gaskade upp oss, tringlade, men omtringeln gick bet, och vi beslöto oss för att göra upp. Det obehagliga i situationen var att vi ej visste vad som ägde rum och ej kunde bedöma avståndet till skottväxlingen. Vi roade oss därför med att uppgöra oss en teori över händelsernas gång, togo fram fiolen och spelade Näckens polska — ej en susning, intet ljud stör det lugn över nejden rår, när — bom, bom, tack-tack-tack-tack. Så fortgick eländet till kl. halv 4 på morgonen, då allt domnade av. På morgonen, torsdag, hade jungfrun varit ute och skaffat en tidning. Allt var i gång som vanligt, spårvagnar, butiker och folkliv.

Av tidningarna hade hr Hjort inhämtat att den kvinnliga "dödsbataljonen" till slut ensam försvarade Vinterpalatset mot de anfallande bolsjevikiska truppernа. En hel mängd av de kvinnliga soldaterna lär ha stupat.

N. F. B.

FARLIG MAGACID SOM KOMMER FÖDAN ATT JÄSA OCH SURNA — FÖRORSAKAR GAS OCH INDIGESTION

Innehållet i en acidmage bör neutraliseras och sötas.—Aldrig artificiell matsmältning, säga läkare.

Läkare över allt äro ense om, att nära nio tiondedelar av fall av magsjukdom, dyspepsia, indigestion, halsbränna, sur mage, gastric katarr, bloating, nausea etc., förorsakas icke på grund av brist på matsmältningssafter eller av ofullständiga matsmältningsorgan, utan av för mycket acid i magen.

Nära nog alla, som ha magsjukdom, säga de, bära omkring ett glas eller mer av denna kraftiga hydrochloric acid i magen, som ständigt irriterar och inflammerar magen, gör födan sur, skapar gas i magen, fördröjer smältning och förorsakar obehagliga symptom, som ofta tagas för dyspepsia och indigestion.

I stället för att tvinga den sura acidfödan från magen till tarmarna med pepsin eller andra artificiella medel, bör aciden i magen göras söt eller neutraliseras med en smula magnesia — icke den vanliga kommerciella magnesia carbonate, citrate, oxides eller mjölk — utan ren bisurated magnesia, som kan erhållas från apotekare över allt antingen i form av 5-grain tabletter eller pulver. Några tabletter eller en tesked pulver i litet vatten genast efter maten neutraliserar den överflödiga aciden i magen och förebygger dess jäsning, avkyler och helar såriga, brännande och irriterade magar, och magen skall sedan lätt smälta måltider utan smärta eller besvär.

Bisurated Magnesia, användes, i olikhet med den meste magnesia, icke som ett laxativ. Den användes dagligen av tusentals människor med "acid mage", som nu njuta av sina måltider utan fruktan för indigestion.

Brevet för dagen.

Svenska Nationalbibliotekets styrelse,
Winnipeg, Man.

Gode herrar och svenske män!

När Ni, mina herrar, åtogo Eder det maktpåliggande arbete, som Ni nu utför — och det må till Eder heder sägas, att Ni åtog Eder detta värv utan att tveka — trodde Ni säkerligen icke, att Ni skulle bli så omtvistade som nu skett. Någon smutskastning drömde Ni säkerligen icke heller om, ty en ansvarskännande svensk kunde naturligen icke ana, att ett nationellt, lyftande svenskt arbete skulle stöta på patrull från något svenskt håll.

Och dock — Ni misstogo Eder. Och vid närmare eftertanke kanske Ni icke finna det så förfärligt underligt. Jag kan även anförtro Eder, att jag från pålitligt håll fått mig anförtrott, att Winnipeg "puritanerna" icke önska någon allmän svensk biblioteksrörelse i Canada. De anse icke med sina inträssen förenat, att det svenska folket blir upplyst, att det får läsa något annat än "huspostillor och själaskatter". Det är därför de på allehanda sätt — både brutalt och med intriger — söka sätta krokben för folkbiblioteksrörelsen. Däri hade sannerligen hr Einhart rätt!

Nu är det så, att Edra motståndare måst erkänna, att Ni intet ont gjort. De kunna icke framlägga en enda hållbar anklagelse mot Eder; det ha de måst erkänna! Men ändock motarbeta de Eder. De måste erkänna, att Ni endast vilja sprida god och nyttig litteratur, att Ni absolut ogillar smutslitteratur, och att Ni ämnar tillse, att sådan icke sprides bland svenskarna i Canada genom Svenska Nationalbiblioteket. De veta även, att Ni ämnar tillhandahålla god litteratur av allehanda slag, att den religiösa litteraturen kommer att bli tillgodosedd, att den glupskaste puritanska aptit kommer att bli tillfredsställd. Men detta hjälper icke, ty Winnipeg-puritanerna rädas för en allmän svensk biblioteksrörelse, och de rysa inför den tanken, att rum skall beredas för olika tänkande i denna rörelse.

Två i Eder krets ha svikit Eder, ha spelat förrädarnes roll mot svenskheten i Canada. I det ena fallet ber jag Eder dock döma milt. Jag kan försäkra Eder, att den jag syftar på i själ och hjärta är med Eder, men att han av "högre makter" blivit påtryckt, och att han först och främst måste se på brödbiten. Den andre har naturligen även blivit påtryckt från "Winnipeg-puritanerna", och även för honom är väl brödbiten det främsta, såsom för de flesta människor. Jag vet, att denna tidnings redaktör hållit ganska styft på honom. Andra i styrelsen ha dock i detta fall varit större människokännare än han. De sade redan från början, att han var en vingelmakare. Och deras ord blevo sorgligt besannade!

Jag vill nu endast tillägga, att jag hört, att den verkställande komitén i Eder styrelse arbetat dagligen för att komma till en rimlig förståelse med "puritanerna". Icke minst denna tidnings redaktör har varit villig att gå in på rimliga kompromisser för att om möjligt samla alla svenskar i Canada — även Winnipeg-puritanerna — kring biblioteksrörelsen. Men det ser ut som om dessa skulle vara obevekliga. De vilja icke någon svensk nationell samling i Canada!

Som jag vet, att den stora majoriteten av det svenska folket i Canada står på Eder sida, vet jag, att det är alldeles på sin plats att önska Eder, gode herrar och svenske män, lycka och framgång i Edert maktpåliggande värv.

Med utmärkt högaktning,

Eder,

Calle P.

Glöm ej att förnya Edert prenumeration

Värdefull vinterläsning.

Vi skola per omgående sända eder portofritt sju nummer av Svensk Familj Journal samt de nästutkommande tre nummer (inalles omkring 1,000 boksidor) rikt illustrerad, inberäknande vackert Tacksägelsedagsnummer och elegant Julnummer; 20 vackra postvykort, Jul- och Nyårskort, samt en boklista över flera tusen böcker, som nu säljas till betydligt reducerade priser, om ni sänder oss 40 cents i "Postal Money Order" för att bestrida postarvodet, och nämner denna tidning.

C. RASMUSSEN CO.,
722 So. 4th St. Minneapolis, Minn.

OM NI LIDER AV KATARR ELLER FÖRKYLNING I HUVUDET

Huru länge och huru svårt som helst, skaffa en av dessa små Breathe-O-Tol Inhalers genast. Sätt en medicated Breathe-O-Tol Cartridge i varje kopp, sätt inhalern upp i näsan och glöm den. Den giver ögonblicklig lindring och en enda behandling botar ofta eder förkylning.

BREATHE-O-TOL

är den enda inhaler, som giver oavbruten insandning, dag och natt, av baktériedödande luft. Varje andetag för denna helande luft till de mest avlägsna delarna av näsa, strupe och lungor, förstöra katarrbakterier, rena blodet med ozone, alldeles som om ni bodde i en furuskog.

En fullständig uppsättning kostar endast $1.50 portobetald och omfattar en liten inhaler och 50 cartridges, nog för flera veckors behandling.

Vi veta, att den är den mest logiska och effektiva inhalern för katarr, därför säljа vi uppsättningen med absolut garanti att återställa pängarna, om den icke är tillfredsställande.

Beskrivande pamflett 504 fritt.

Omedelbar leverans garanteras.

ALVIN SALES COMPANY,
P. O. BOX 56, DEPT. 504
WINNIPEG, MAN.
Tillverkad av Breathe-O-Tol Company
Suite 509, 1309 Arch Street,
Philadelphia, Pa.

PRIVILEGIERAD AV STATEN

LÄR ENGELSKA

Statistiken visar, att den som lärt sig GOD engelska alltid förtjänar MINST $10 mera VARJE månad än förut. Vanligtvis har han ej heller så tungt arbete. Värdet av hans arbete ökas med ända till 70 proc., säga arbetsgivarna! — Flera svenskar lära engelska genom vår Skola än i någon annan Skola i världen. MANGA TUSENTAL landsmän hava genomgått vår kurs i engelska språket per korrespondens, och ALLTID med GLANSÄNDE RESULTAT. Det finnes ingen anledning varför ej Ni skulle göra detsamma! De kunskaper Ni vinner genom vår SKRIFTLIGA, personliga och omsorgsfulla undervisning äro för Er värda MANGA HUNDRATALS DOLLARS. Vi absolut garantera Er utmärkt resultat, eller det kostar Er ingenting. Insänd därför blott nu genast namn och adress och Ni mottager omgående utförliga, absolut KOSTNADSFRIA upplysningar om denna nya, lätta och så intressanta undervisning, jämte tusentals beedigade intyg. Skriv NU GENAST till:

Svenska Korrespondens Skolan
Avd. C., Station J. New York City.

Hon var en gåta för grannskapet.

Hur tidigt grannarna än gingo upp, var hennes tvätt alltid först på strecket.

Somliga morgnar var det nära sju, då de sågo röken från hennes skorsten. Men inom en timme var hennes tvätt uppe. Sedan sågo de henne fodra hönsen eller sköta trädgården.

Och grannarna undrade och de funno snart orsaken.

En av dem gick för att låna klädesnypor och där satt hon och förde fram och tillbaka "1900" Gravity Washer.

Det är 5 viktiga punkter i en tvättmaskin:

1. Tvättar den rent?
   Med en kraftig rörelse driver "Gravity det såpiga vattnet klart genom fibrerna av kläderna, tills de äro alldeles rena.
2. Är den lätt skött?
   Som gravitet spelar så stor roll, kräver vår tvättmaskin det minsta arbete som någon maskin kräver. Gravity gör allt det hårda arbetet.
3. Tvättar den fort?
   "1900" Gravity Washer tar just sex minuter att tvätta en tub full med smutsiga kläder.
4. Nöter den mycket?
   Emedan kläderna hållas stilla, medan vattnet rörea, nötas icke dessa i Gravity. Inga trasor — inga söndriga knappar.
5. Är tubben väl byggd.
   "1900" Gravity tubben är gjord av Virginia White Cedar, som vi av 20 års erfarenhet veta vara det bästa trä för en tvättmaskin. Den är sammanbunden med tjockt galvaniserat stål, som ej går sönder, rostar eller faller av. Tubben kan tagas av — vilket är viktigt.

Ni behöver denna maskin. Den skall spara eder ryggvärk, tid och pängar.

Försök den på vår bekostnad. Vi skola sända den på försök fritt. Tvätta så mycket som helst med den under försöksperioden, och om ni ej tycker om den, återsänd den på vår bekostnad. Om ni tycker om den, behåll den och betala den med 50c. i veckan. Tillskriv

C. T. MORRIS, Manager,
1900 WASHER COMPANY,
357 YONGE ST., TORONTO.

VACKRA SILKESRESTER

för "Crazy Pat